



מתווה בגריות

מתווה בגריות

1. מטרות המתווה

- 1.1 מתן פתרונות והתאמות שיצמצמו ככל הניתן את הפגיעה בתלמידי כיתות י"א ו-י"ב בשנת הלימודים תשפ"א הצפויים להיבחן בשנה זו בבחינות בגרות במועדי חורף וקיץ תשפ"א, כך שיוכלו גם בלמידה משלבת (היברידית) לבטא באופן מיטבי את הישגיהם בתחומי הדעת שלמדו. המתווה ילווה את תלמידי יא עד סיום לימודיהם בתשפ"ב.
- 1.2 להבטיח שתישמר איכות תעודת הבגרות, מהימנותה ותקיפותה, ושתשקף את הישגי הלומדים כפי שהיו מתקבלים גם במציאות בה לא הייתה מגפת הקורונה.

2. מבנה המתווה

- המתווה מציג פרקים מרכזיים בלבד במתכונת הלמידה וההערכה החיצונית והפנימית לבגרות לשנה"ל תשפ"א, בהתייחס למרכיבים הבאים:
- 2.1 עקרונות ההיבחנות לשנה"ל תשפ"א- תעודת בגרות והסמכה טכנולוגית.
 - 2.2 מתכונת ההיבחנות/מקצועות ההיבחנות – חיצונית או בית ספרית.
 - 2.3 מיקוד חומר הלימוד.
 - 2.4 מועדי ההיבחנות.
 - 2.5 ניטור ותיקוף הציונים הבית ספריים ויישום מתווה ההערכה בגרותי בית ספרי ברמות גמישות שונות.
- בתחילת שנה"ל התשפ"א, אגף חינוך על יסודי יפרסם לבתי הספר מסמך הנחיות ונהלים מפורט, שיכלול, בין השאר התייחסות לרמות הגמישות, בחירת המקצועות, הליך שיפור ציונים שנתיים, דיווח ציונים שנתיים בית ספריים המחליפים היבחנות חיצונית במועדי חורף וקיץ תשפ"א, מתווה בניית המרכיבים השונים בהערכה הבית ספרית בכל הנוגע לציונים הבית ספריים ממירי ציוני היבחנות חיצונית, הליך הצגת מתווה הערכות וציונים בית ספרי בוועדה המלווה / בפני מפקח בית הספר בניית מרכיבי הציון, הצגתם לתלמידים, זכות הערעור, וכיוצ"ב.



3. עקרונות ההיבחנות לשנה"ל תשפ"א

- 3.1** אין שינוי בחוקת הזכאות* רק שינוי בהרכב ההערכה.
כלל המקצועות במכלול המחויבויות שעל תלמיד ללמוד על מנת לקבל תעודת בגרות – ילמדו במלואם ויוערכו בהערכה חיצונית או בית ספרית.
- 3.2** גמישות בית ספרית מבוקרת.
- 3.3** מיקוד חומר הלמידה.
- 3.4** קביעת מועדים חלופיים לתלמידים/ בתי ספר בבידוד תוך מתן מענה לכלל אוכלוסיית הנבחנים.
- 3.5** הפעלת מודל שקלול על הציונים הבית ספריים לצורך בקרתם ושמירה על סטנדרט ארצי.
- 3.6** קביעת סטנדרטים אחידים לציונים הבית ספריים (חלופה להיבחנות חיצונית).
- 3.7** הפעלת בקורות מדגמיות על תהליכי ההערכה הבית ספריים.

4. מתכונת ההיבחנות/מקצועות ההיבחנות

4.1 חיצונית או בית ספרית:

הדרישה	המקצוע	יחידות לימוד	תשפ"א
מקצועות חובה הומניסטיים	אזרחות	2 יח"ל	לבחירת בית הספר: 2 מקצועות בהיבחנות חיצונית <u>במצטבר</u> לתלמיד. 2 מקצועות בהערכה בית ספרית במצטבר לתלמיד.
	היסטוריה	2 יח"ל	
	תנ"ך	2 יח"ל	
	ספרות	2 יח"ל	
מקצועות חובה	שפת אם- עברית/ ערבית	חובה 2/3 יח"ל	חובת היבחנות חיצונית
	מתמטיקה	3-5 יחל חיצוני	
	אנגלית	3-5 יח"ל חיצוני	
מקצוע מורחב	הרחבה של אחד ממקצועות החובה	הרחבת מקצוע חובה- 3 יח"ל חיצוני	חובת היבחנות חיצונית במקצוע הרחבה אחד לפחות.
	או מקצוע בחירה, בהינתן	בחירה מדעית 5 יח"ל חיצוני	



מורחב שני יכול להיות בהערכה בית ספרית (לכל היותר מורחב אחד בהערכה בית ספרית) אם אחד המורחבים מדעי – חייב בהיבחנות חיצוניות. אם 2 מורחבים מדעים – אחד חיצוני ואחד בית ספרי.	בחירה אחרת- 5 יח"ל חיצוני	מינימום סך הכל 21 יח"ל בתעודה.*	
חובה - פנימי		השכלה כללית 1+2	מקצועות פנימיים
		מבוא למדעים	
		חנ"ג	
		מעורבות חברתית	

הרכב תעודה בגרות – ראה נספח 1*
4.2 חוקת הזכאות להסמכה טכנולוגית

הדרישה	המקצוע	תשפ"א
מקצוע מורחב טכנולוגי	חוזר מנכ"ל התוכנית הלאומית ללמידה משמעותית החטיבה העליונה: מבנה הלימודים. ההיבחנות ותעודות הסיום בחינוך הטכנולוגי	חובת היבחנות חיצונית במקצוע מוביל ובמקצוע ההתמחות

5. פרופיל תעודת בגרות צפוי

- 5.1 תלמידי י"א תשפ"א- פרופיל תעודת בגרות הצפוי בתום י"ב (מחזור תשפ"ב):**
- מתמטיקה, אנגלית, שפת אם- היבחנות חיצונית מלאה בכל שאלוני המקצוע.
 - אשכול ההומניסטי- לפחות שני מקצועות בהבחנות חיצוניות.
 - מקצוע מורחב- הבחנות חיצוניות במקצוע אחד לפחות. אפשרות לעוד מקסימום מקצוע אחד בהיבחנות פנימית. אם אחד מהמורחבים מדעי – חובת היבחנות חיצוני במדעי. אם 2 מורחבים מדעים – חובה אחד חיצוני ואחד פנימי.
 - מגמה טכנולוגית – חובת היבחנות חיצונית במקצוע הבחירה המוביל וגם בהתמחות.
- 5.2 תלמידי י"ב תשפ"א- פרופיל תעודת הבגרות הצפוי (מחזור תשפ"א):**
- מתמטיקה, אנגלית, שפת אם- חובת היבחנות חיצונית מלאה בכל שאלוני המקצוע.
 - אשכול ההומניסטי- לפחות שני מקצועות בהיבחנות חיצוניות.
 - מקצוע מורחב- הבחנות חיצוניות במקצוע אחד לפחות. ואפשרות לעוד מקסימום מקצוע אחד בהיבחנות



פנימית. אם אחד מהמורחבים מדעי – חובת היבחנות חיצוני במדעי. אם כל המורחבים מדעים – חובה אחד חיצוני ואחד פנימי.

- **מגמה טכנולוגית** – חובת היבחנות חיצונית במקצוע הבחירה המוביל וגם בהתמחות. לשאלות הבהרה יפנה מנהל בית ספר לגב' דסי בארי, מנהלת אגף א' חינוך על יסודי במנהל הפדגוגי, דוא"ל: dasibe@education.gov.il

6. מיקוד חומר הלימוד תשפא

6.1 5-4 יחידות

מיקוד הלמידה בהיקף של כ-10% + הרחבת בחירה בבחינה שתאפשר למקד למידה בהיקף של 15% נוספים לפי שיקול המורים.

3 יחידות - אין מיקוד מחייב, לשיקול דעת המורים באילו נושאים להעמיק בהיקף של 70% מתכנית הלימודים. השאלונים יהיו שאלונים בצבירת נקודות.

6.2 עברית, ערבית, אנגלית:

מיקוד חומר הלימוד לצורך הלמידה והבחינה, בהיקף של 70% מתכנית הלימודים.

6.3 מקצועות החובה ההומניסטיים (היסטוריה, ספרות, תנ"ך, אזרחות/ ומקבילותיו בהתאם למגזר הלומדים): מיקוד חומר הלימוד לצורך הלמידה והבחינה, בהיקף של 70% מתכנית הלימודים.

6.4 תחומי בחירה והגבר עיוני וטכנולוגי (5 יחידות): מיקוד של 80% מתוכנית הלימודים.

לשאלות הבהרה - מיקוד חומר במקצועות השונים (למעט מקצועות טכנולוגיים), מנהל בית הספר יכול לפנות לד"ר מירי שליסל, יו"רית המזכירות הפדגוגית, דוא"ל: mirishl@education.gov.il
לשאלות הבהרה – מיקוד חומר במקצועות טכנולוגיים, מנהל בית הספר יכול לפנות לד"ר אהרון שחר, מנהל אגף (מגמות מדעיות הנדסיות), מינהל מדע וטכנולוגיה, דוא"ל: ahronsh@education.gov.il

7. מועדי היבחנות תשפא

פברואר	מרס	מאי (1/5/2021)	יוני (20/6/21)	יולי (6/7/20)
מועד חורף תשפ"א מקצועות חובה	מועד אביב (י"ג-י"ד)	הגברים (בכל השאלונים), חובה (בכל השאלונים)	מועד יולי – מועדי ב, מועדים חלופיים	



(למאי או יוני עד 6/7/2020)			
-------------------------------	--	--	--

- במהלך שנת הלימודים תשפ"א יתקיימו 4 מועדים: חורף, קיץ מוקדם, מועד ב', מועדים חלופיים - עד אמצע יולי:
- המועדים מיועדים לכלל אוכלוסיות הנבחרים.
 - לוח מועדי בחינות בגרות – יפורסם בתחילת חודש ספטמבר [באתר אגף הבחינות](#)
- לשאלות הבהרה בנוגע למועדי היבחנות תשפ"א, מנהל בית הספר יכול לפנות לדויד גל, מנהל אגף בכיר בחינות במנהל הפדגוגי דוא"ל: davidgal@education.gov.il

8. ניטור ותיקוף הציונים הבית ספריים ויישום מתווה ההערכה בגרותי בית ספרי – רמות גמישות

8.1 ניטור ותיקוף הציונים הבית ספריים:

- גם בשנת הלימודים תשפ"א, בדומה לתש"ף, הציונים השנתיים הבית ספריים יהוו חלק מהותי מהציונים בתעודת הבגרות. איכות הציונים, תוקפם ושמירה על סטנדרט ארצי - קשורים קשר ישיר לאיכות הליכי ההערכה הבית ספריים ולצינון של צוותי בית הספר.
- ולכן, גם בשנת הלימודים תשפ"א תתקיים בקרה על כלל הציונים שישלחו בתי הספר למשרד החינוך:
- (1) בקרה רגילה - הפעלת שק"ד על כלל הציונים השנתיים המוגשים אל מול ציוני ההיבחנות החיצונית – באותם שאלונים בהם התלמידים ייבחנו בהיבחנות חיצונית.
 - (2) בקרה ייעודית על הציונים השנתיים הבית ספריים – ממירי היבחנות חיצונית. הבקרה תבוצע באמצעות הפעלת מודל שקלול על הציונים השנתיים הבגרותיים (נוסחת "שקלול שנת קורונה") – בדומה לתש"ף.

9. יישום מתווה ההערכה הבגרותי הבית ספרית

- 9.1 קיימת חשיבות בשמירה על אחידות בין מוסדות החינוך בכל הנוגע לאיכות תעודת הבגרות. מכאן הצורך בגיבוש מתווה ההערכה בית ספרי שייקח בחשבון את השונות בין בתי הספר, ושיתבסס על סטנדרטים אחידים למתן הציונים הבית ספריים כך שיהוו חלופה להיבחנות חיצונית.
- 9.2 לכן מתווה ההערכה הבית ספרי ייושם באופן דיפרנציאלי על בתי הספר כפונקציה של איכות ההערכה הבית ספרי, טוהר הבחינות, ואירועי שק"ד שהופעלו על בתי הספר.
- 9.3 בהתאם לכך בתי הספר יחולקו ל- 2 קבוצות. לכל קבוצה נקבעה רמת גמישות פדגוגית שונה. וזאת כדי ללוות באופן מותאם את בתי הספר בהתאם לפרופיל המקצועי שלהם ובהתאם לבקאות בתהליכי הערכה חלופית.
- 9.4 עד פתיחת שנת הלימודים, אגף חינוך על יסודי יעדכן את מנהלי בתי הספר לאיזה רמת גמישות שויך בית ספרם.



10. הקריטריונים למיפוי בתי ספר על פי 2 רמות גמישות

10.1 בי"ס ברמת גמישות 1 :

- בתי ספר שטרם הגישו הערכה בית ספרית בעבר;
- בתי ספר ללא הכרה בציונים שנתיים; ובכללם בתי ספר המשתייכים למשרד הרווחה והעבודה.
- בתי ספר "אדומים" בטוהר בחינות;
- בתי ספר מרובי אירועי שק"ד, בעלי הכרה זמנית לשנה אחת בלבד.

10.2 בי"ס ברמת גמישות 2 :

שאר בתי הספר

10.3 מתווי ההערכות הבית ספריות לפי רמות הגמישות:

10.3.1 מתווה ההערכה הבית ספרי לבתי ספר ברמת גמישות 1:

העיקרון	בי"ס ברמת גמישות 1	
בחירת מקצועות (להערכה בית ספרית)	כלל בתי הספר בוחרים מראש שני מקצועות להערכה בית ספרית .	בתי ספר יקבלו קווים מנחים לבחירה. (כגון: לא לבחור מקצוע שממוצע הציונים נכשל וכו')
תהליך ההערכה	כלל בתי הספר בונים תהליך הערכה ומיידיעים את התלמידים מראש בחובותיהם.	בתי הספר יפעילו הערכה שכולה מאושרת על ידי המפמ"ר: מבחן מסוג "מבחן מפמ"ר"; + בתוספת הגשת מחוון לאישור מפמ"ר; או- בתוספת הגשת פורטפוליו בית ספרי לבדיקת מפמ"ר
מתווה הציון	כלל בתי הספר בונים את מתווה הציון ומיידיעים את התלמידים מראש על האפשרות לערעור. על כלל בתי הספר תופעל נוסחת שק"ד	בניית הציונים רק בהתאם לחוזר שיפרסם אגף ע"י ע"ס. והגשתם במסגרת הוועדה המלווה. +קבלת אישור מפמ"ר על מבנה מתווה הציונים.
בקרה והוקרה	כל בתי הספר עוברים תהליך בקרה, בהתאם לרמת הגמישות שלהם.	בקרה מעמיקה דגימת כלל המקצועות.



מתווה ההערכה הבית ספרי לבתי ספר ברמת גמישות 2

העיקרון	בי"ס ברמת גמישות 2	
בחירת מקצועות (להערכה בית ספרית) תהליך ההערכה	כלל בתי הספר בוחרים מראש שני מקצועות להערכה פנימית.	בחירת מקצועות לשיקול ביה"ס.
כלל בתי הספר בונים תהליך הערכה ומיידיעים את התלמידים מראש בחובותיהם.	1. ניתן להצטרף לאחת התוכניות המשרדיות – תמ"ר חלוצי הערכה 2. או לפרקים מתוך תוכניות ממירות בגרות 3. או להגיש הצעת מתווה הערכה חלופית אחר- בית ספרי, שיאושר בוועדה המלווה	
מתווה הצייון	כלל בתי הספר בונים את מתווה הצייון ומיידיעים את התלמידים מראש על האפשרות לערעור. על כלל בתי הספר תופעל נוסחת שק"ד	1. בניית מתווה ציונים לבחירת ביה"ס בהתאם לעקרונות הכלליים שיפורסמו. לפי שיקול דעת בית הספר. 2. הצגת מתווה הצייונים בוועדה מלווה/בפני המפקח.
בקרה והוקרה	כל בתי הספר עוברים תהליך בקרה, בהתאם לרמת הגמישות שלהם. ברמה 2- עוברים גם תהליכי איתור מצוינות והוקרה	מדגמים של חלק מבתי הספר בחלק מהמקצועות. + הוקרה לבתי ספר שיבנו תהליכי הערכה חלופית איכותיים במיוחד